

Res necessarie sunt iste, quas sibi mittere debent patroni arsenatus.		
Bordonali de larexe pro faciendo maderios et ingenia	XXV	15
Planconi	XII	
Maderij de rouere	C	
Ligna de olmo longa passus decem pro quolibet pro fusis fiendis	VI	
Ligna de rouere pro palus fiendis pontonis, qui uoluant pedibus III ^{1/2} pro quolibet	XII	20
Corcome pro faciendo mantos aleuandis lapidibus passuum XL pro quolibet ponderis librarum xxv pro quolibet passu quatuor	X	
Item corcome pro faciendo gomenas pontonis ponderis librarum III pro quolibet passu	VI	25
Corcome ponderis librarum duarum pro quolibet passu	II	
Corcome ponderis librarum quinque pro quolibet passu	II	
Corcome ponderis unius libre pro quolibet passu	II	
Barille agutorum de quaderno a nauigio	III	
Barille agutorum de libra	II	30
Barille agutorum de medio pede	II	
Et tabule de nuce per mangano communis acendatis que sint grosse quarto unius pedis	XXV	33

20

Πρεσβεία πόλεως Χάνδακος 1356.**Περὶ διαφόρων ἀντικειμένων.**

1ον Αἰτοῦνται ὅπως ἀπαγορευθῇ τοῦ λοιποῦ ἡ εἴσοδος εἰς τὸ Μεῖζον Συμβούλιον λόγῳ χάριτος, διότι εἰσέρχονται διὰ τοῦ μέσου τούτου πρόσωπα ἀνάξια.

Ἄπαντάται ὅτι τοῦ λοιποῦ θὰ ἀπαγορευθῇ τοῦτο, ἐν ᾧ δὲ περιπτώσει πρόσωπόν τι ἐκρίνετο ἄξιον τῆς τιμῆς ταύτης ἥθελεν ἀποφασίζῃ ἡ κυριαρχία.

2ον Αἰτοῦνται ὅπως οἱ εἰσαγόμενοι λόγῳ χάριτος ὑπόκεινται εἰς τὴν ἔγκρισιν τοῦ Μείζονος Συμβουλίου. Ἄπαντάται ὅτι τοῦ λοιποῦ ὁ δοὺς καὶ οἱ σύμβουλοι ὁφείλουσι νὰ ἐκλέγωσι κατ' ἔτος 30 ἐκ τοῦ Μείζονος Συμβουλίου, ἥτοι ἔνα ἔξ ἑκάστου οἴκου, μεταξὺ τῶν ὅποιών θὰ συμπεριλαμβάνωνται οἱ ταμίαι. Οὗτοι μετὰ τοῦ δουκὸς καὶ τῶν συμβούλων θὰ ἐλέγχωσι κατ' ἔτος τὰ μέλη τοῦ Μείζονος Συμβουλίου, ἐὰν κέκτηνται τὰ προσόντα καὶ ἡ ἀπόφασις αὐτῶν θὰ ἐκδίδηται δέκα πέντε ἡμέρας πρὸ τῶν Χριστουγέννων. Τὸ συμβούλιον τοῦτο τῶν 30 λογίζεται ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων 25 ἐκ τῶν μελῶν του, μὴ συμπεριλαμβανομένων τοῦ δουκὸς καὶ τῶν συμβούλων. "Οπως ἀποτελέσῃ τις μέρος τοῦ Μείζονος Συμβουλίου κατὰ τὸ προσεχὲς ἔτος, πρέπει νὰ λάβῃ τούλαχιστον δέκα ψήφους ἐκ τοῦ ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου, ἐὰν δὲ λάβῃ δλιγωτέρας ἀποτυγχάνει μὴ δικαιούμενος νὰ ἀποτελῇ μέρος τοῦ Μείζονος Συμβουλίου, οἱ ἀπόγονοι ὅμως αὐτοῦ δὲν ἔξαιροῦνται τοῦ εὐεργετήματος τῆς εἰσόδου.

3ον Αίτοῦνται ὅπως ὁ δοὺς περιορίσῃ τοὺς ἵππους του συμφώνως πρὸς τὸν καθοριζόμενον ἀριθμὸν εἰς τὰς ὁδηγίας του.

Ἄπαντάται, ὅτι ὁ μὲν δοὺς δύναται νὰ ἔχῃ δύο ἵππους ὑπεραριθμους, οἱ δὲ σύμβουλοι ἐνα, ὑπὸ τὸν ὄδον ὅμως νὰ συμμορφῶνται πρὸς τὰς ὁδηγίας των. 1356, Ἀπριλίου 20.

Ambaxata ciuitatis Candide.

F^o 73^r Iohannes Gradonico Dei Gratia Dux Venetiarum *nobilibus et sapientibus uris* Zufredo Mauroceno *de suo mandato duche Crete, et eius consiliarijs nec non eorum successoribus fidelibus dilectis salutem et dilectionis affectum.* Ambaxatores ciuitatis Candide, coram nobis comparentes inter alia petitionem quandam nobis 5 porrexerunt, super qua examinationem *prohabita diligenter* prope nos, et nostra consilia minus, rogatorum, et quadraginta habita, captum *et prouisum* est, prout inferius uidebitis contineri, in MCCCLVI inductionis nona, die v Aprilis. Mandamus uobis, *cum nostris consilijs antedictis* quatenus predicta debeatis inuiolabiliter obseruare *et facere obseruari*, facientes ea ad futurorum memoriam in cancellaria 10 uestri regiminis registrari.

Et primo super puncto loquente, quod consilium maius Candide uadit in desolationem occasione personarum *indignarum**, que fiunt de ipso consilio, *et que non meruerint huius modi benefitium quod est contra honorem dominationis et hoc accidat, quod a certo tempore citra duca et consiliarij Candide, per consuetudinem 15 fecerint tempore suorum regiminum unum pro quolibet de ipso maiori consilio, qui secundum relata non sunt persone que meruerint tantum benefitium et per consequens redundat in maximum uituperium nobilium de inde qui sicut nos proprij possunt reputari et sunt, et ista de causa posset non modicum sinistrum, quod Deus auertat, occurere; consulunt sapientes ad evitandas huius modi cauilones et erro- 20 res ineptos, quod ordinetur, quod de cetero ducas et consiliarij non possint nec debeant, per se uel alium facere, uel fieri facere aliquem de ipso maiori consilio per modum gratie. Et si casus oecurretur, quod aliquis dicetur meruisse dictum benefitium et uideretur dictis duche et consiliarijs ita esse rei ueritatem, scribant dominationi, de hinc que, habent ipsum dignum beneficio predicto, non intromittendo 25 se propterea in faciendo aliquid in predictis donec per dominationem factum et determinatum fuerit prout sibi uidebitur super inde.*

Super secundo, puncto *uero* loquente, quod illi de maiori consilio, Candide, deinde debeant comprobari omni anno, *sicut approbantur de hinc ut possit uideri, quis sit dignus beneficio predicto, et quis non. Consulunt sapientes pro dando bonam 30 causam illis de dicto consilio, faciendi et operandi ea que uirtuosa et honesta sunt; captum est, quod de cetero duchas et consiliarij teneantur eligere inter eos*

* 'O Guerland ἐν «Archiv des Herlogs von Kandia» σ. 58, στίχῳ 14 γράφει ·personarum indigenarum·.'

de illis de dicto maiori consilio triginta omni anno, uidelicet unum pro domo, et non ultra, in quorum numero sint camerarij; qui duca et consiliarij cum dictis triginta teneantur facere probam omnium de dicto maiori consilio singulis annis, per quindecim dies ante Natiuitatem; non intelligendo consilium congregatum, nisi fuerint uiginti quinque congregati, uel inde supra ultra ducam et consiliarios. Et qui habuerit decem balotas ex dicto numero intelligatur *esse* de ipso consilio pro illo anno. Si uero haberet pauciores balotas, intelligatur cecidisse ad illam probam secundum mores nostros de hinc, non escludendo propterea heredes eiusdem a dicto beneficio, si ad tale beneficium forent admittendi. 40

Super tertio et ultimo *uero puncto loquente*, de equis, quos tenent ducha et consiliarij ultra formam suarum commissionum, etc. *ad removendum omnem suspencum et pro dando bonam causam unicuiusque faciendi, quod debet*; captum est quod ducha de cetero possit tenere duos equos solum ultra illos, quos tenere debet per suam commissionem, et modo simili consiliarij possint tenere unum *equum* pro quolibet, *ultra illos quos tenere debent per formam suarum commissionum*. Qui equi sint *et esse intelligentur* ad conditionem in qua sunt equi in commissione eorum contenti. 45

Datum in nostro Ducali Palatio die xx Aprilis indictionis nona, anno MCCCLVI. 48

21

Ἡ κοινότης Ἰουδαίων Ρεθύμνου παραπονεῖται, ὅτι ὁ ρέκτωρ Παῦλος Κουερίνης ἀπήγαγε παρ' αὐτῶν νὰ ὑποβάλλωνται εἰς τὰς ἀγγαρείας τῶν δουλοπαροίκων καὶ νὰ συνεισφέρωσιν ὑπέρπινα 1000 ἑτησίως, τουτ' αὐτὸν ἡχολούθησε καὶ ὁ διάδοχος αὐτοῦ Πέτρος Καραβέλλος. Ἡ Γερουσία λαμβάνουσα ὑπ' ὄψιν τὴν ἀναφορὰν τῶν Ἰουδαίων ἀποφαίνεται, ὅτι οἱ Ἰουδαῖοι ὀφείλουσι νὰ πληρώσωσι μόνον τὴν συνήθη συνεισφοράν, ἐφ' ὅσον ὁ πληθυσμὸς αὐτῶν δὲν ἡλαττώθῃ, νὰ αὐξηθῇ δὲ ἡ νὰ ἡλαττωθῇ ἀναλόγως τῆς αὐξομειώσεως τοῦ πληθυσμοῦ καὶ οὐχὶ νὰ ὑποβάλλωνται εἰς τὰς ἀγγαρείας τῶν δουλοπαροίκων τῆς κοινότητος. 1356, Μαΐου 8.

F° 79^r Millesimo trecentesimo LVI, die VIII Maij. 1

Capta. Cum Samargia filius quondam Salomonis quondam Sauij Judei pro uniuersitate judeorum Rethimi comparuerit coram nobis dicens, quod cum uniuersitas judeorum insule Crete teneatur soluere omni anno communi nostro yperpera mille, ser Paulus Quirino olim rector Rethimi posuit eos pro uillanis communis et exigebat ab eis tanquam uillanis et subsequenter ser Petrus Caruello inueniens illud quod factum erat per dictum ser Paulum similiter exigit ab eis sicut a uillanis communis et ultra hoc imposuit eis colectam solitam pro parte ipsos tangente de yperperis mille predictis, propter quod supplicabat quatenus cum non sit conueniens, quod ipsi judei duobus oneribus aggrauentur, 10 dignaremur superinde sicut foret conueniens prouidere; uadit pars quod scriba-

